

Jaarstukken 2024

Voorwoord

Voor u liggen ter kennisneming de vastgestelde jaarstukken 2024 van de Randstedelijke Rekenkamer.

De jaarstukken 2024 bestaan uit een beleidsmatig jaarverslag, waarin wij verslag doen over ons onderzoeksprogramma, een jaarrekening en een hoofdstuk Overige gegevens. In het laatste hoofdstuk zijn de rechtmatigheidsverklaring van de bestuurder-directeur en de controleverklaring van de accountant opgenomen.

De Randstedelijke Rekenkamer bevindt zich in een fase van verandering en vernieuwing, met veel nieuwe gezichten. Met de start van ondergetekende als bestuurder-directeur en het aantrekken van nieuwe onderzoekers is de personele bezetting eind 2024 weer op orde, na een lange periode met aanzienlijke onderbezetting.

Hierdoor is het aantal onderzoeken dat in 2024 is afgerond en/of opgestart, weer toegenomen in vergelijking tot de jaren ervoor. Verder heeft de Rekenkamer een ambitieus onderzoekprogramma voor 2025 voorbereid, waarover met de Programmaraad constructief van gedachten is gewisseld.

Ook was er weer ruimte en energie om verder vooruit te kijken. Zo heeft de Rekenkamer op initiatief van de Programmaraad een zogenoemd inspiratiediner gehouden met stakeholders met als thema 'de rekenkamer van de toekomst'. Ook is de periodieke evaluatie van de Rekenkamer gestart. Het evaluatierapport zal ook bouwstenen voor de toekomst opleveren. Daarnaast heb ik als nieuwe bestuurder-directeur in mijn kennismakingsgesprekken met externe stakeholders veel ideeën, wensen en beelden opgehaald. Op basis daarvan wil de Rekenkamer in 2025 haar huidige missie en visie tegen het licht houden en herijken.

Met de blik op de toekomst gericht, wil de Rekenkamer met haar onderzoeken bijdragen aan goed functionerende provincies. De provincies hebben een grotere rol gekregen om complexe maatschappelijke transitieopgaven te helpen realiseren. Van verduurzaming van de energievoorziening, klimaatbestendige ruimtelijke ontwikkeling en woningbouw, tot aan de bescherming en ontwikkeling van natuur. Op basis van haar onderzoek doet de Rekenkamer aanbevelingen om de kwaliteit van het provinciale beleid verder te verbeteren.

Martin Santhagens
Bestuurder-directeur

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
I. Jaarverslag	4
1. Inleiding	4
1.1 Achtergrond	4
1.2 Openbaarheid	4
1.3 Indeling van de jaarstukken	4
2. Onderzoeksprogramma	5
2.1 Algemeen	5
2.2 Het onderzoek	6
3. Paragrafen	11
3.1 Weerstandsvermogen	11
3.2 Financiering	11
3.3 Bedrijfsvoering	12
3.3.1 Ziekteverzuim en arbeidsomstandigheden	12
3.3.2 Personeelsbeleid	12
3.3.3 Automatisering en informatisering	13
3.3.4 Communicatie	13
3.3.5 Organisatie	14
3.3.6 Rechtmatigheid en Interne beheersing	14
3.3.7 Huisvesting en facilitaire dienstverlening	14
II. Jaarrekening	16
1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	16
2. Programmarekening	18
3. Balans	21
III. Overige gegevens	25
1. Bestemming van het programmaresultaat	25
2. Rechtmatigheidsverklaring	25
3. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	Fout!
Bladwijzer niet gedefinieerd.	

I. Jaarverslag

1. Inleiding

1.1 Achtergrond

De Randstedelijke Rekenkamer is een onafhankelijk instituut dat op basis van de Provinciewet door de Provinciale Staten van Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland is ingesteld. Wij doen onderzoek naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het beleid van de vier Randstadprovincies. Met ons onderzoek ondersteunen wij de Provinciale Staten in hun kaderstellende en controlerende rol. Daarmee zetten wij ons in voor transparante, betrouwbare en lerende Randstadprovincies.

De Randstedelijke Rekenkamer bepaalt eigenstandig haar onderzoekskeuze, aanpak en rapportage. Dat stelt hoge eisen aan de kwaliteit van ons werk, transparantie over de wijze waarop wij dit uitvoeren en overleg met de vier provincies over de onderzoeksprogrammering. In dit jaarverslag en de bijbehorende jaarrekening leggen we verantwoording af over wat wij hebben gedaan, hoe we dit hebben gedaan en wat dat heeft gekost.

1.2 Openbaarheid

De aanpak en resultaten van het Rekenkameronderzoek zijn openbaar en worden gepubliceerd op de website www.randstedelijke-rekenkamer.nl. Hierbij wordt ook de openbare informatie over de behandeling in de vier provincies en de aandacht in de media opgenomen. De Rekenkamer kan – indien dit voor haar onderzoek nodig is – beschikken over door de provincie geheim verklaarde informatie. Dergelijke informatie maakt de Rekenkamer niet openbaar.

Om onze werkzaamheden goed te kunnen uitvoeren, is het soms nodig om persoonsgegevens te verwerken. Dat doen we op een zorgvuldige en veilige manier in overeenstemming met de Europese Algemene verordening gegevensbescherming (Avg) en de Uitvoeringswet Avg. Op de website [Privacy policy - Randstedelijke Rekenkamer \(randstedelijke-rekenkamer.nl\)](http://www.randstedelijke-rekenkamer.nl) is beschreven waarom en hoe wij persoonsgegevens verwerken en belanghebbenden hun rechten kunnen uitoefenen.

1.3 Indeling van de jaarstukken

De Jaarstukken zijn ingedeeld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en bestaan uit een Jaarverslag en een Jaarrekening. In het Jaarverslag zijn de Programmaverantwoording en de Paragrafen opgenomen. In de Jaarrekening worden de Balans en de Programmarekening gepresenteerd en toegelicht.

2. Onderzoeksprogramma

2.1 Algemeen

Wat was de aanleiding?

De Rekenkamer is onafhankelijk en stelt zelf haar onderzoeksprogramma vast. De Programmaraad, die bestaat uit leden van de vier provincies, adviseert de Rekenkamer over het onderzoeksprogramma. Het onderzoekprogramma dat in 2024 is uitgevoerd, is in december 2023 door het vorige bestuur vastgesteld.

In 2024 is de Programmaraad drie keer in vergadering bijeen geweest, in april, september en december. In het kader van de kennismakingsronde van de nieuwe bestuurder-directeur en de voorbereiding van het onderzoeksprogramma 2025, heeft de Randstedelijke Rekenkamer daarnaast veel gesprekken gevoerd met stakeholders van binnen en buiten de provincies, waaronder Statenleden, bestuurders en ambtenaren van provincies en rijksoverheid, planbureaus en adviesorganen van het Rijk en andere kennisinstituten. Hieruit zijn veel suggesties voor mogelijke onderzoeksonderwerpen naar voren gekomen.

Wat heeft dit gekost?

De kosten voor het voorbereiden en uitvoeren van onderzoek bestaan voor het grootste deel uit de loonkosten van de onderzoekers. De totale lasten voor het voorbereiden en uitvoeren van onderzoek bedroegen circa € 2.048.000 (inclusief BTW) en waren iets lager dan geraamd (circa € 2.089.000 inclusief BTW). De overheadkosten bedroegen € 498.000 (inclusief BTW), en waren daarmee iets hoger dan geraamd (€ 481.000 inclusief BTW). De overhead bestaat uit personele kosten (management, ondersteuning en opleidingen), kosten voor huisvesting en kosten voor de informatievoorziening. In deel II lichten wij dit verder toe.

Wat hebben wij hiermee bereikt?

In 2024 is het onderzoek naar Windpark Hanze (voor de provincie Flevoland) afgerond dat in 2023 is gestart. Daarnaast is het onderzoek Windpark Spui (voor de provincie Zuid-Holland) afgerond, dat in het voorjaar van 2024 is gestart. De in 2024 gestarte onderzoeken naar Netcongestie en Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's) worden in 2025 afgerond. Beide onderzoeken hebben betrekking op de vier Randstedelijke provincies. Daarnaast heeft de Rekenkamer na goed overleg met en advies van de Programmaraad eind 2024 een ambitieus onderzoeksprogramma voor 2025 vastgesteld. Dit programma is opgenomen in de begrotingswijziging 2025 die in januari aan de provincies is voorgelegd. In paragraaf 2.2. wordt een en ander nader toegelicht.

In november 2024 heeft de Randstedelijke Rekenkamer op initiatief van Utrechtse leden van de Programmaraad een inspiratiediner georganiseerd. Deelnemers waren onder meer de Programmaraadsleden, (plaatsvervangend) provinciesecretarissen en griffiers van de vier Randstadprovincies, leden van adviescolleges van de rijksoverheid, wetenschappers en andere stakeholders. Zij wisselden met elkaar van gedachten over verbeteringen van het openbaar

bestuur, in de context van toenemende interbestuurlijke samenwerking aan grote maatschappelijke opgaven. Wat vraagt dat van de provincie, van Statenleden en van de rekenkamer? De uitkomsten van het inspiratiediner worden, samen met de uitkomsten van de externe evaluatie van de Rekenkamer en de Programmaraad, betrokken bij de actualisatie van de missie en visie van de Randstedelijke Rekenkamer.

2.2 Het onderzoek

In deze paragraaf wordt per onderzoek aangegeven wat de aanleiding was, wat wij ervoor hebben gedaan, wat we hebben bereikt.

I. Windpark Hanze

Wat was de aanleiding?

Windpark Hanze is een windpark in het oosten van Flevoland, gelegen in de gemeente Dronten. Het windpark bestaat uit 15 windturbines en is een initiatief van oorspronkelijk 19 (later 26) grondeigenaren in het buitengebied ten noordoosten van Dronten. Zij zijn tevens inwoners van het gebied.

Bij Windpark Hanze bleek in 2019 dat omwonenden (die geen deel uitmaken van het initiatief voor het windpark) ontevreden waren over hoe zij zijn betrokken bij het windpark en over de mogelijkheden voor financiële participatie. Hierop heeft de provincie een rol genomen in het bemiddelingsproces tussen Windpark Hanze en omwonenden. Hoewel er eind 2021 overeenstemming is bereikt tussen de partijen, bleek in het voorjaar van 2022 dat er nog veel onvrede is onder omwonenden.

Naar aanleiding van een motie van Provinciale Staten van Flevoland in juni 2022, hebben wij de rol van de provincie bij het participatieproces bij Windpark Hanze onderzocht.

Wat hebben wij gedaan?

De Rekenkamer is in 2023 gestart met het onderzoek naar Windpark Hanze. De nota van bevindingen, waarin de bevindingen van het onderzoek zijn weergegeven, is in oktober 2023 afgerond. Daarna heeft er een feitelijk wederhoor plaatsgevonden voor de nota van bevindingen. Het bestuurlijk wederhoor voor het rapport, waarin de conclusies en aanbevelingen zijn opgenomen, heeft in het voorjaar 2024 plaatsgevonden. Het rapport, de nota van bevindingen, samenvatting en animatie met de hoofdboodschap van het onderzoek zijn op 18 april 2024 gepubliceerd en aan GS en PS toegezonden.

Wat hebben wij hiermee bereikt?

Met dit onderzoek willen we de provincie Flevoland inzicht geven in het participatieproces bij Windpark Hanze. Hierbij hebben we ons gericht op de wijze waarop de provincie haar rol in het participatieproces heeft ingevuld en tot welke resultaten dit heeft geleid. De conclusies en leerpunten zijn vertaald in vijf aanbevelingen gericht op de bevoegdheden van de provincie bij participatie, het sturen en vastleggen van participatieafspraken, het nemen van een actieve rol in

participatieprocessen en het duidelijkheid bieden aan betrokken partijen over de mogelijkheden en beperkingen van de provincie.

II. Windpark Spui

Wat was de aanleiding?

Windpark Spui is een windpark van vijf windturbines in de gemeente Hoeksche Waard in de provincie Zuid-Holland. In 2018 begon de bouw van de windturbines en per 1 juli 2019 is het windpark in gebruik. Het windpark is tot stand gekomen door middel van een provinciaal inpassingsplan (PIP). De provincie organiseerde in 2015 een participatietraject. Omwonenden waren vanaf het begin kritisch over de komst van de windturbines. Nadat het windpark in gebruik was genomen, gaven omwonenden aan geluidsoverlast te ervaren door het windpark. In mei 2022 is de provincie een omgevingsdialoog gestart om te onderzoeken welke mogelijkheden er nog waren om de ervaren geluidsoverlast waar mogelijk te beperken. Naar aanleiding van een verzoek van de Statencommissie Bereikbaarheid en Energie van mei 2022, hebben wij de rol van de provincie bij het participatieproces bij Windpark Spui onderzocht

Wat hebben wij gedaan?

De onderzoeksopzet is begin 2023 gepubliceerd. Vanwege beperkte onderzoekscapaciteit is de uitvoering van het onderzoek begin 2024 gestart. De bevindingen van het onderzoek op basis van interviews, documentenstudie en bezoeken aan het windpark zijn weergegeven in de nota van bevindingen, die in september 2024 is afgerond. Daarna heeft er een feitelijk wederhoor plaatsgevonden voor de nota van bevindingen. Het bestuurlijk wederhoor voor het rapport met conclusies en aanbevelingen vond in november en december plaats. Het rapport, de nota van bevindingen, samenvatting en animatie met de hoofdboodschap van het onderzoek zijn op 17 december 2024 gepubliceerd en aan GS en PS toegezonden.

Wat hebben wij hiermee bereikt?

Met dit onderzoek willen we de provincie Zuid-Holland meer inzicht geven in het participatieproces bij Windpark Spui. Hierbij hebben we ons gericht op de wijze waarop de provincie haar rol in het participatieproces heeft ingevuld en tot welke resultaten dit heeft geleid. Op basis hiervan zijn er conclusies en aanbevelingen gericht op het positioneren van de omgeving in een participatieproces, het sturen en vastleggen van participatieafspraken, de betrokkenheid van de provincie bij de uitvoering van een project, en mogelijkheden bij het hanteren van geluidsnormering geformuleerd.

III. Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's)

Wat was de aanleiding?

Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's) zetten zich in voor het versterken van de economie en werkgelegenheid in een regio. De ROM's fungeren als gezamenlijk instrument van Rijk en regio in het regionaal economisch beleid en

innovatiebeleid. Het Rijk en provincies (en in sommige gevallen ook regio's, gemeenten en kennisinstellingen) zijn aandeelhouder en subsidieverstrekker van ROM's. In totaal telt Nederland negen ROM's die samen alle Nederlandse regio's vertegenwoordigen. In de Randstad gaat het om Horizon Flevoland (provincie Flevoland), ROM Utrecht Region (provincie Utrecht), ROM InWest (provincie Noord-Holland) en InnovationQuarter (provincie Zuid-Holland). Provincies zijn (mede-)aandeelhouder en subsidieverstrekker van de ROM's. Provinciale Staten van Flevoland hebben de Randstedelijke Rekenkamer in 2023 via een motie gevraagd onderzoek te doen naar Horizon Flevoland en zo mogelijk naar andere Randstedelijke ROM's. Dit is voor ons aanleiding geweest om een onderzoek te starten.

De Rekenkamer is onafhankelijk en stelt zelf haar onderzoeksprogramma op. Dat doet ze echter in goed overleg met de Programmaraad. De Programmaraad, die bestaat uit leden van de vier provincies, adviseert de Rekenkamer over het onderzoeksprogramma

Wat hebben wij gedaan?

In de eerste helft van 2024 vond het vooronderzoek plaats. Door middel van documentenstudie en interviews is de focus van het onderzoek bepaald, wat heeft geresulteerd in een onderzoeksopzet. De onderzoeksopzet is in juli 2024 gepubliceerd. Op basis van interviews en documentstudie is de conceptnota van bevindingen opgesteld, die in januari 2025 is afgerond voor het feitelijk wederhoor. Het bestuurlijk wederhoor voor het rapport, waarin de conclusies en aanbevelingen zijn opgenomen, zal daarna plaatsvinden. Kort daarop vindt publicatie van het rapport plaats.

Wat hebben wij hiermee bereikt?

Het doel van dit onderzoek is om de kansen en risico's met betrekking tot de ROM's voor de vier Randstedelijke provincies in kaart te brengen. Hiervoor voeren we een signalerend en explorerend onderzoek uit naar de relatie tussen de provincie en de ROM en de kansen en risico's voor de vier ROM's. Hieruit volgen leerpunten voor de vier provincies.

IV. Netcongestie

Wat was de aanleiding?

Netcongestie is een urgent en groeiend probleem in de vier Randstedelijke provincies, net als in de rest van Nederland. Steeds vaker is het aanbod van en de vraag naar elektriciteit groter dan het elektriciteitsnet aan kan, en ontstaat netcongestie. Als gevolg daarvan kunnen bedrijven, nieuwbouw- en energieprojecten op veel plekken geen aansluiting krijgen om elektriciteit af te nemen en kunnen bedrijven en huishoudens duurzaam opgewekte elektriciteit niet altijd aanbieden op het net. Netbeheerders en overheden werken aan verschillende oplossingen voor netcongestie. Dit doen zij onder meer door de realisatie van netinfrastructuur te bevorderen, door keuzes te maken voor de toekomstige energie-infrastructuur en prioritaire projecten te identificeren, en door via slimme oplossingen efficiënter gebruik maken van het net.

De provincies hebben een belangrijke rol toegewezen gekregen in het programmeren van de energie-infrastructuur en kunnen ook op andere manieren sturen op het tegengaan van netcongestie. De invulling van de provinciale rol staat (nog) niet vast. Door de Randstedelijke provincies te vergelijken in hoe zij deze rol invullen, wil de Rekenkamer bijdragen aan provincies die van elkaar leren.

Wat hebben wij gedaan?

Van januari tot mei 2024 vond het vooronderzoek en heeft zij onderzoeksvragen en een onderzoeksopzet uitgewerkt. Door middel van documentenstudie en interviews is de focus van het onderzoek bepaald, wat heeft geresulteerd in een onderzoeksopzet. De onderzoeksopzet is mei 2024 gepubliceerd. Het onderzoek is uitgevoerd door middel van een analyse van (beleids)documenten, het voeren van verdiepende gesprekken met verschillende stakeholders en het bijwonen van bestuurlijke overleggen. De conceptnota van bevindingen wordt begin 2025 afgerond.

Wat hebben wij hiermee bereikt?

De provincies hebben een belangrijke rol toegewezen gekregen in het programmeren van de energie-infrastructuur en kunnen ook op andere manieren sturen op het tegengaan van netcongestie. De rol van de provincie staat echter niet geheel vast. Met dit onderzoek wil de Rekenkamer de Randstedelijke provincies meer inzicht bieden in de wijze waarop zij vorm en invulling (kunnen) geven aan hun rol bij het tegengaan van netcongestie.

V. Onderzoeksprogrammering

Wat was de aanleiding?

Elk jaar wordt een onderzoeksprogrammering opgesteld die bij de eerste begrotingswijziging van het jaar aan Provinciale Staten van de vier provincies wordt aangeboden. Daarnaast kan een verzoek van de afzonderlijke provincies of derden ertoe leiden dat wij ons nader in een onderwerp verdiepen.

Wat hebben wij gedaan?

In het najaar van 2024 heeft de Rekenkamer verkenningen uitgevoerd om na te gaan of de onderwerpen geschikt zijn voor rekenkameronderzoek. Deze verkenning van onderzoeksonderwerpen is in september 2024 met de Programmaraad besproken. Mede naar aanleiding van de inbreng van en gedachtewisseling met de Programmaraad is vervolgens in het najaar van 2024 een aantal onderwerpen verdiepend verkend. Deze verdiepende verkenningen zijn in december 2024 met de Programmaraad besproken. Naar aanleiding hiervan hebben wij het onderzoeksprogramma 2025 vastgesteld.

In november 2024 heeft de Rekenkamer daarnaast, op initiatief van Utrechtse leden van de Programmaraad, een inspiratiediner georganiseerd. Deelnemers waren onder meer de Programmaraadsleden, (plaatsvervangend) provinciesecretarissen en griffiers van de vier Randstadprovincies, leden van adviescolleges van de rijksoverheid, wetenschappers en andere stakeholders. Zij wisselden met elkaar van gedachten over verbeteringen van het openbaar

bestuur, in de context van toenemende interbestuurlijke samenwerking aan grote maatschappelijke opgaven. Wat vraagt dat van de provincie, van Statenleden en van de rekenkamer?

In het najaar is periodieke externe evaluatie van de Randstedelijke Rekenkamer en de Programmaraad gestart. Deze evaluatie wordt in het voorjaar 2025 afgerond.

Wat hebben wij hiermee bereikt?

We hebben een onderzoeksprogramma voor 2025 opgesteld, bestaande uit vier nieuwe onderzoeken (Water: belangenafwegingen bij water, Wonen: sturing op woningbouwrealisatie, VTH: robuustheid omgevingsdienst IJmond en Natuur: vermaatschappelijking van natuurbeleid). Daarnaast zijn er twee doorlopende onderzoeken vanuit 2024 (Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen en Netcongestie). De uitkomsten van het [inspiratiediner](#) en de externe evaluatie worden betrokken bij het missie- en visietraject dat de Rekenkamer in 2025 zal uitvoeren.

3. Paragrafen

Het jaarverslag dient volgens het BBV te bestaan uit een aantal paragrafen waarin de verantwoording is vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. Voor de Randstedelijke Rekenkamer zijn alleen de paragrafen Weerstandsvermogen (zie 3.1), Financiering (zie 3.2) en Bedrijfsvoering (zie 3.3) van toepassing.

3.1 Weerstandsvermogen

De Rekenkamer is een kleine organisatie die zich vooral richt op onderzoek. De belangrijkste kosten zijn de personeelskosten. De Rekenkamer heeft vooral te maken met reguliere kosten die goed te ramen zijn, zoals personeelskosten, huisvesting, ICT en kantoorartikelen. Onverwachte kosten van substantiële omvang waarvoor geen dekking is, hebben zich niet voorgedaan.

Het BBV schrijft voor dat er voldoende weerstandscapaciteit is om risico's te kunnen opvangen. De weerstandscapaciteit van de Rekenkamer bestaat uit de reserves waarvoor nog geen verplichtingen zijn aangegaan (in totaal € 272.000).

De Rekenkamer heeft sinds een aantal jaren vijf risico's in beeld.. De risico's van het eigen risicodragerschap, het persoonlijk ontwikkelbudget (POB) en de evaluatie van de Rekenkamer zijn afgedekt door middel van een voorziening. De risico's van extra onderzoek en de kosten van vervanging vanwege het sparen van vakantiedagen zijn afgedekt door middel van een reserve. In 2025 zal de Rekenkamer deze vijf risico's opnieuw wegen op kans en (financiële) impact. Zie verder de toelichting op de reserves en voorzieningen bij de balans.

3.2 Financiering

De Randstedelijke Rekenkamer wordt gefinancierd door de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland. Het programmaresultaat is te gebruiken om de reserves aan te vullen tot 25% van de totale bijdrage van de vier deelnemende provincies. Het resterende deel wordt naar rato van de bijdragen teruggestort naar de vier provincies. Zoals hierboven aangegeven bedroegen deze reserves eind 2024 in totaal € 272.000, dat is ongeveer 13% van de totale bijdrage.

De bestemmingsreserve Risicodragerschap vier PS-en inzake bestuurder-directeur telt niet mee voor wat betreft het maximum van 25% van de bijdrage van de provincies. Dit betreft namelijk een bestemmingsreserve van de vier deelnemende provincies en die is ondergebracht in de begroting van de Randstedelijke Rekenkamer, maar waar de Rekenkamer geen eigenaar van is.

De Rekenkamer heeft een rekening courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De rentebaten bedroegen in 2024 € 52.000.

3.3 Bedrijfsvoering

3.3.1 Ziekteverzuim en arbeidsomstandigheden

In 2024 was het totale ziekteverzuim 0,8%, tegenover ruim 8% in 2023. Wij streven ernaar dat het totale ziekteverzuim (kortdurend en langdurend verzuim) lager is dan 5%. Vanwege de beperkte personele omvang van de Rekenkamer kan het ziekteverzuimpercentage evenwel van jaar op jaar sterk schommelen. Ziekteverzuim heeft continue aandacht van bestuurder-directeur en plaatsvervangend directeur; zij bespreken verzuim met de betrokkene en als dat nodig is met de bedrijfsarts.

De Randstedelijke Rekenkamer heeft twee gediplomeerde bedrijfshulpverleners, die in geval van ongevallen of calamiteiten eerste hulp kunnen verlenen.

Met de uitbreiding met twee goed ingerichte werkkamers zijn de fysieke arbeidsomstandigheden van medewerkers eind 2024 op orde gebracht.

3.3.2 Personeelsbeleid

Medewerkers van de Randstedelijke Rekenkamer worden door de Rekenkamer geworven. Conform de Gemeenschappelijke Regeling Randstedelijke Rekenkamer zijn zij formeel in dienst van de provincie Flevoland, maar verrichten zij uitsluitend werkzaamheden voor en zijn verantwoording schuldig aan de Rekenkamer. We sluiten zoveel mogelijk aan bij het personeelsbeleid van de provincie Flevoland, maar de bestuurder-directeur kan hiervan afwijken. Met regelmaat worden P&O-aangelegenheden met de provincie Flevoland afgestemd.

Net als in 2023 was ook het afgelopen jaar de uit- en instroom van medewerkers relatief hoog, zowel afgezet tegen de formatie van 14 fte van de Randstedelijke Rekenkamer als in vergelijking tot de jaren voor 2023. Er vertrokken in 2024 vijf medewerkers en er zijn acht nieuwe medewerkers (waarvan twee tijdelijke) ingestroomd, waaronder de nieuwe bestuur-directeur die per 1 maart is gestart. Het is daarmee gelukt om de formatie, die op basis van een besluit van de vier Provinciale Staten per 1 januari 2023 was uitgebreid, eind 2024 nagenoeg volledig te bezetten. De onderbezetting is deels opgevangen door middel van externe inhuur. Er is verder veel aandacht geweest voor het goed inwerken van de nieuwe medewerkers.

De werving van de plaatsvervangend bestuurder is door een delegatie van de Programmaraad in 2024 in goed overleg met de bestuurder-directeur opgestart. De vacature is begin 2025 opengesteld. Een extern bureau ondersteunt bij de werving en selectie. Naar verwachting vindt een voordracht van de beoogd plaatsvervangend bestuurder medio 2025 plaats.

In het kader van bijscholing en ontwikkeling hebben enkele medewerkers cursussen en trainingen gevolgd. Daarnaast hebben medewerkers deelgenomen aan intervisiebijeenkomsten met collega's van andere rekenkamers.

In 2024 is tweemaal een personeelsvergadering georganiseerd. In deze bijeenkomsten heeft de bestuurder-directeur de medewerkers geïnformeerd over belangrijke ontwikkelingen binnen de Rekenkamer en zijn zaken toegelicht en voorgelegd die gevolgen kunnen hebben voor de medewerkers.

3.3.3 Automatisering en informatisering

In 2024 zijn voor de nieuwe medewerkers laptops aangeschaft en is gestart met de bouw van een nieuwe website, die begin februari 2025 online is gegaan. De vorige website was technisch verouderd en voldeed niet aan de wettelijke digitale toegankelijkheidseisen voor websites van de overheid. Er loopt momenteel een aanvraag van de Rekenkamer voor een nieuwe toegankelijkheidsverklaring.

3.3.4 Communicatie

In 2024 was de Rekenkamer regelmatig te vinden in de provincies. Zo hebben we fractiegesprekken in de vier provincies gehouden en waren we aanwezig bij Staten- en commissievergaderingen om een presentatie te geven over de resultaten van onderzoek en technische vragen te beantwoorden. De rapporten worden op de website (<http://www.randstedelijke-rekenkamer.nl/>) gepubliceerd, evenals de agenda's en verslagen van de behandeling.

Verder hebben er drie bijeenkomsten met de Programmaraad en één met de commissie Bestuur en Financiën plaatsgevonden. Vanwege (onverwacht) drukke agenda's van leden van de commissie Bestuur en Financiën, is het niet gelukt om twee keer als commissie te vergaderen. De geplande vergadering van december 2024 heeft in januari 2025 alsnog plaatsgevonden.

Ook heeft de Rekenkamer regelmatig contact onderhouden met GS en de ambtelijke organisatie. Zo is bij elk onderzoek gesproken met ambtenaren en de betrokken gedeputeerde(n). Verder heeft periodiek overleg plaatsgevonden met de concerncontrollers van de vier provincies.

Zoals hiervoor aangegeven heeft de nieuwe bestuurder-directeur in het kader van zijn kennismakingsronde en de voorbereiding van het onderzoeksprogramma 2025, veel gesprekken gevoerd met stakeholders van binnen en buiten de provincies, waaronder Statenleden, bestuurders en ambtenaren van provincies en rijksoverheid, planbureaus en adviesorganen van het Rijk en andere kennisinstituten.

Medewerkers van de Rekenkamer zijn ingedeeld in vier provincieteams, die actief de ontwikkelingen in hun provincie volgen. Aanvullend volgen twee medewerkers actuele ontwikkelingen bij de planbureaus, adviescolleges en andere kennisinstituten. Daarnaast hebben verschillende overleggen en activiteiten met andere rekenkamers plaatsgevonden:

- Vereniging van Rekenkamers
  - Vijf medewerkers volgden in het najaar de cursus voor nieuwe medewerkers.
  - Deelname aan het jaarcongres van de vereniging.

- Kring van provinciale rekenkamers (P5):
  - Er vond regelmatig een zogenoemd P5-overleg plaats, waarbij onder andere werd gesproken over bedrijfsvoering, beleid, onderzoeksprogrammering en concrete onderzoeken.
  - In het voorjaar van 2024 was er een bijeenkomst voor alle provinciale rekenkamers, georganiseerd door de Noordelijke Rekenkamer, waar kennisuitwisseling en leren centraal stond.
- Kring van rekenkamers van de vier grote gemeenten en de Randstedelijke Rekenkamer (G4+P1-overleg):
  - Periodiek vindt regelmatig een zogenoemd G4+1-overleg plaats om kennis en ervaringen te delen.
  - Er is gestart met de actualisatie van het gezamenlijke Kwaliteitshandvest van deze rekenkamers.
- Er is overleg gevoerd met lokale rekenkamers in de provincie Noord-Holland en Flevoland.
- Daar waar relevant wisselen de provinciale en gemeentelijke rekenkamers informatie uit over de oriëntatie op een onderzoeksonderwerp, het opzetten van een beoordelingskader, de onderzoeksopzet en de bevindingen.

3.3.5 Organisatie

Per 1 januari 2023 heeft de organisatie van de Rekenkamer een formatie van 14,0 fte. Net als in 2023 heeft de Rekenkamer ook in het 2024 afscheid genomen van een relatief groot aantal medewerkers en was sprake van een aanzienlijke onderbezetting. Na verschillende werving- en selectierondes was er eind 2024 weer nagenoeg een volledige bezetting van de formatie, zie onderstaande tabel.

Formatie 2024	Fte	Bezetting ultimo 2024	Fte
Bestuurder-directeur	1,2	Bestuurder-directeur	1,0
Ondersteuning	1,2	Ondersteuning	1,6
Projectleider	3,0	Projectleider	2,9
Onderzoeker	8,0	Onderzoeker	8,3
Totaal	14,0	Totaal	13,8

3.3.6 Rechtmatigheid en Interne beheersing

De financiële administratie wordt bijgehouden door stafmedewerkers van de Randstedelijke Rekenkamer. Conform de Financiële beleids- en beheersverordening en de Controleverordening heeft de Randstedelijke Rekenkamer een Intern Controleplan. Met behulp van checklists is in september 2024 en februari 2025 de betrouwbaarheid van de financiële informatieverzorging en de naleving van relevante wet- en regelgeving getoetst. Via periodieke rapportages houden de bestuurder-directeur en plaatsvervangend directeur van de Rekenkamer zicht op de uitputting van de begroting, de voortgang van de onderzoeken en de omvang van de liquide middelen.

3.3.7 Huisvesting en facilitaire dienstverlening

Voor het uitvoeren van het onderzoeksprogramma bezoeken de medewerkers frequent de provincies. De Programmaraad en de commissie Bestuur en Financiën

vergaderen op de locatie naast de Rekenkamer. Een goede bereikbaarheid van de Rekenkamer is daarom van belang. De Randstedelijke Rekenkamer is gevestigd nabij station Sloterdijk in Amsterdam. Vanuit dit kantoorpand is er via het openbaar vervoer een goede aansluiting met de vier provinciehuizen in Den Haag, Haarlem, Lelystad en Utrecht. De kantoorruimte is gehuurd en maakt onderdeel uit van een bedrijfsverzamelgebouw. De facilitaire dienstverlening zoals bewaking, schoonmaak en receptie, maakt onderdeel uit van het huurcontract. De huurovereenkomst is halverwege 2020 verlengd voor de periode van vijf jaar. Eind 2024 heeft een kleine verbouwing plaatsgevonden waardoor twee werkkamers zijn toegevoegd aan de kantoorruimte. Hierdoor zijn nu alle medewerkers voorzien van goede en gezonde werkplekken die voldoen aan de wetgeving.

II. Jaarrekening

1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de bestuurder-directeur van de Randstedelijke Rekenkamer zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de aanschafwaarde of vervaardigingswaarde en verminderd met de afschrijvingen bepaald op basis van de geschatte economische levensduur. Kantoorinrichting, kantoormeubilair, kantoorapparatuur en de telefooninstallatie worden afgeschreven in 5 jaar. Automatiseringsapparatuur, waaronder PC's en servers, wordt afgeschreven in 3 jaar. De afschrijvingstermijn voor softwarelicenties komt overeen met de looptijd van de licentie, gerekend in jaren. De afschrijvingen zijn verantwoord onder de lasten inzake huisvesting en informatievoorziening.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar (liquide middelen)

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde zo nodig onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid.

Overlopende activa en netto vlottende schulden

Alle overige posten in de balans worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de bestemmingsreserves. Dotaties aan de bestemmingsreserves vinden plaats conform de Financiële beleids- en beheersverordening van de Randstedelijke Rekenkamer.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten (bijdragen van de provincies en rentebaten) en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Resultaten worden verantwoord in het jaar waarin de activiteiten van de Rekenkamer zijn verricht. Verliezen, die op het moment dat de jaarrekening werd samengesteld voorzienbaar waren, zijn ten laste van het resultaat gebracht.

2. Programmarekening

	Rekening 2024	1 ^e begrotings- wijziging 2024	Primitieve begroting 2024	Rekening 2023
Baten				
Bijdragen provincies	2.092.000	2.092.000	2.080.000	1.986.000
Rentebaten	52.000	0	0	48.000
Som der baten	2.144.000	2.092.000	2.080.000	2.034.000
Lasten				
Personeel	1.371.000	1.487.000	1.653.000	1.629.000
- w.v. management en ondersteuning (overhead) 17,0%	233.000	221.000	221.000	221.000
- w.v. opleidingen (overhead) 0,9x%	12.000	43.000	27.000	8.000
Inhuur	424.000	385.000	222.000	289.000
- w.v. Projectinhuur	215.000	200.000	174.000	35.000
- w.v. Inhuur diensten van derden	209.000	185.000	48.000	254.000
Huisvesting en servicekosten (overhead)	152.000	148.000	145.000	139.000
Informatievoorziening (overhead)	101.000	69.000	51.000	43.000
Toevoeging voorziening Evaluatie	15.000	0	0	8.000
Toevoeging voorziening Eigen risicodragerschap	19.000	3.000	6.000	0
	2.082.000	2.092.000	2.080.000	2.108.000
Resultaat voor bestemming	62.000	0	0	-/-74.000
Toevoeging aan bestemmingsreserve onderzoek	-42.000	0	0	0
Onttrekking uit bestemmingsreserve onderzoek	0	0	0	24.000
Toevoeging aan de bestemmingsreserve spaarverlof	-20.000	0	0	0
Onttrekking uit bestemmingsreserve spaarverlof	0	0	0	50.000
Toevoeging bestemmingsreserve Risicodragerschap vier PS-en inzake bestuurder-directeur	0	0	0	0
Resultaat na bestemming (verrekenen met de provincies)	0	0	0	0

Toelichting op de baten

Bijdragen van de provincies

De in de begroting opgenomen bijdragen voor de provincie zijn niet gewijzigd.

Rentebaten

Met de gestegen rente hebben we in 2023 voor het eerst sinds een aantal jaar weer rentebaten ontvangen. In 2024 hebben wij € 52.000 aan rentebaten ontvangen. Deze baten waren niet begroot.

Toelichting op de lasten

Personeel

Het totaal aan personele lasten is lager dan geraamd. Dit komt door een latere invulling van de vacatures en uitstroom van medewerkers.

De Randstedelijke Rekenkamer valt niet onder de Wet Normering Topinkomens (WNT) omdat zij geen eigen rechtspersoonlijkheid heeft.

Projectinhuur

Door tijdelijke vacatureruimte is ervoor gekozen om extra capaciteit voor de onderzoeken in te huren en een onderzoek uit te besteden.

Inhuur diensten van derden

De kosten voor de inhuur van diensten van derden zijn iets hoger dan geraamd. Wegens vacatureruimte is ingezet op tijdelijke inhuur van een financieel medewerker en een interim-directeur/adviseur.

Huisvesting en servicekosten

De kosten voor de huisvesting en de servicekosten zijn iets hoger dan geraamd. De indexatie op de huurprijs was iets hoger dan verwacht.

Informatievoorziening

De gerealiseerde lasten voor de informatievoorziening zijn hoger dan de raming. In 2024 is geïnvesteerd in laptops voor nieuwe medewerkers en in een nieuwe printer. Onderdelen van de oude printer waren niet meer leverbaar, waardoor vervanging nodig was. In 2024 is ook geïnvesteerd in een nieuwe website en huisstijl. De website was technisch verouderd en onvoldoende digitaal toegankelijk.

Toevoeging voorziening POB

Gezien het gebruik van het POB in de periode 2018-2023 heeft de Rekenkamer besloten om de voorziening in 2024 niet aan te vullen en in de komende jaren gedeeltelijk te laten vrijvallen.

Toevoeging aan de voorziening Evaluatie

De Gemeenschappelijke Regeling bepaalt dat de Rekenkamer eens per zes jaar wordt geëvalueerd. In 2024 is gestart met een evaluatie. Het rapport zal in 2025 worden opgeleverd. Gezien de kosten van deze evaluatie, waarvan de helft in 2025

wordt besteed en het tijdsbestek en prijsindexaties tot de volgende evaluatie, is in 2024 € 15.000 in de voorziening gestort.

Toelichting programmaresultaat

Het programmaresultaat voor bestemming is € 62.000. In 2024 is € 42.000 in de bestemmingsreserve onderzoek en € 20.000 in de bestemmingsreserve spaarverlof gestort.

Bijdragen van de provincies

In de hiernavolgende tabel zijn de bruto bijdragen, de terug te vorderen BTW via het BTW compensatiefonds en de netto bijdragen van de vier provincies over 2024 opgenomen.

	Bruto bijdrage	Terug te vorderen via BTW-compensatie	Netto bijdrage
Provincie Flevoland	380.766	71.228	309.538
Provincie Noord-Holland	566.506	105.973	460.533
Provincie Utrecht	509.418	95.294	414.124
Provincie Zuid-Holland	635.560	118.891	516.669
Totaal	2.092.250	391.386	1.700.864

3. Balans

BALANS					
Activa	31-12-24	31-12-23	Passiva	31-12-24	31-12-23
Vaste activa			Vaste passiva		
1. Materiële vaste activa	54.461	45.859	5. Reserves		
			- Bestemmingsreserve onderzoek	252.220	210.076
			- Bestemmingsreserve spaarverlof	20.000	0
			- Bestemmingsreserve eigen risico- dragerschap bestuurder-directeur	144.213	144.213
			6. Voorzieningen		
			- POB	30.620	33.820
			- Evaluatie	34.105	49.960
			- Eigen risicodragerschap	38.705	31.000
			Vlottende passiva		
			7. Netto-vlottende schulden		
			- Crediteuren	24.031	25.353
			- Schulden aan openbare lichamen	462.309	498.558
			- Nog te ontvangen facturen	95.517	365.885
			- Vooruit ontvangen bedragen		
			- Te verrekenen met Provincies	0	0
			Subtotaal	581.858	889.796
Vlottende activa					
2. Overige vorderingen	0	0			
Vorderingen op openbare lichamen	0	0			
3. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar (liquide middelen)	1.047.164	1.310.773			
4. Overlopende activa	96	2.233			
	<u>1.101.720</u>	<u>1.358.865</u>		<u>1.101.720</u>	<u>1.358.865</u>
			Niet uit de balans blijvende verplichtingen	866.907	207.052

* Afronding van de bedragen vindt plaats, waardoor de som in de tabel soms afwijkt

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa

	Waarde per 31-12-23	Investing	Afschrijving	Waarde 31-12-24
ICT	6.687	14.274	6.759	14.202
Inventaris	39.172	10.532	9.446	40.258
Totaal	45.859	24.806	16.205	54.461

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

Op 31 december 2024 bedroeg het banksaldo € 1.047.164. Begin 2025 zijn de schulden aan de crediteuren en openbare lichamen van € 486.341 betaald.

Reserves

Bestemmingsreserve onderzoek				
	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2021	318.000	0	0	318.000
2022	318.000	84.000	0	234.000
2023	234.000	24.000	0	210.000
2024	210.000	0	42.000	252.000

* Afronding van de bedragen vindt plaats op duizendtallen, waardoor de som in de tabel soms afwijkt.

Uit deze reserve is in 2023 € 24.000 onttrokken om het rekeningresultaat te dekken. De reserve is bedoeld voor het uitvoeren van eenmalig extra onderzoek, als de actualiteit daar aanleiding voor geeft. Daarnaast kunnen met de reserve onverwachte extra uitgaven opgevangen worden. In 2024 is € 42.000 toegevoegd aan de reserve.

Bestemmingsreserve verlof				
	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2021	40.000	0	10.000	50.000
2022	50.000	0	0	50.000
2023	50.000	50.000	0	0
2024	0	0	20.000	20.000

In het kader van de CAO hebben medewerkers de mogelijkheid om hun al dan niet bijgekochte verlof tot een bepaald, maar aanzienlijk plafond, te sparen. Er is een reserve gevormd voor het geval (langdurig) doorbetaald verlof wordt opgenomen en hiervoor vervanging ingehuurd moet worden. Ook dient de bestemmingsreserve als dekking van het wettelijk verlof dat niet in het lopende jaar is opgenomen.

Bestemmingsreserve Risicodragerschap vier PS-en inzake bestuurder/directeur

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2021	0	0	136.000	136.000
2022	136.000	0	9.000	145.000
2023	145.000	0	0	145.000
2024	145.000	0	0	145.000

* Afronding van de bedragen vindt plaats op duizendtallen, waardoor de som in de tabel soms afwijkt.

Er is een bestemmingsreserve in verband met de eventuele uitkeringskosten na afloop van de benoemingstermijn van de bestuurder-directeur. De benoemingstermijn van de bestuurder-directeur eindigt per 1 maart 2030. De Rekenkamer zal in 2025 met de commissie Bestuur en Financiën van gedachten wisselen over de gewenste hoogte van de reserve op 1 maart 2030.

Vorzieningen

Voorziening POB

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2021	33.000	5.000	8.000	36.000
2022	36.000	2.000	0	34.000
2023	34.000	0	0	34.000
2024	34.000	3.000	0	31.000

* Afronding van de bedragen vindt plaats op duizendtallen, waardoor de som in de tabel soms afwijkt.

In 2024 is nauwelijks gebruik gemaakt van het Persoonlijk Budget Duurzame Inzetbaarheid (PBDI). In het kader van de CAO hebben alle medewerkers per 1 januari 2018 de beschikking over een Persoonlijk Opleidingsbudget (POB) van € 5.000 voor een periode van vijf jaar. Dit bedrag mag ineens, maar ook verspreid over vijf jaar worden uitgeput. Voor de Rekenkamer kon dit oplopen tot maximaal € 65.000. Per 1 januari 2023 is het POB verbreed naar het PBDI en inmiddels € 6.000 per 5 jaar.

Voorziening evaluatie

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2021	25.000	0	8.000	33.000
2022	33.000	0	8.000	41.000
2023	41.000	0	8.000	50.000
2024	50.000	31.000	15.000	34.000

* Afronding van de bedragen vindt plaats op duizendtallen, waardoor de som in de tabel soms afwijkt.

De Gemeenschappelijke Regeling bepaalt dat de Rekenkamer eens per zes jaar wordt geëvalueerd. In 2024 is een evaluatie gestart. De kosten vallen deels in 2024 en deels in 2025, waardoor in 2024 een onttrekking van € 31.000 heeft plaatsgevonden. In 2025 verwachten wij nog een deel van de kosten. Om de

kosten van de huidige evaluatie te dekken is in 2024 een bedrag van € 15.000 toegevoegd.

Voorziening eigen risicodragerschap				
	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2021	31.000	0	0	31.000
2022	31.000	0	0	31.000
2023	31.000	0	0	31.000
2024	31.000	11.000	19.000	39.000

De Randstedelijke Rekenkamer is eigen risicodragers, waardoor mogelijke uitkeringslasten bij vertrek van personeel ten laste van de Rekenkamer worden gebracht. Voor dit eigen risicodragerschap is een voorziening gevormd. In 2024 is hiervoor € 11.000 onttrokken uit de voorziening. De Rekenkamer is ook eigen risicodragers voor ziekteverzuim. Om dit risico af te dekken is eind 2019 besloten om de voorziening hiervoor uit te breiden. Er is in 2024 € 19.000 toegevoegd aan de voorziening.

Netto-vlottende schulden

- De openstaande crediteuren van € 24.031 omvat diverse kosten voor projectinhuur, inhuur derden en ICT.
- De openstaande schulden aan openbare lichamen van € 462.309 betreft de eindafrekening van de provincie Flevoland voor een doorbelasting voor de personeelslasten, de lasten voor de P&O-dienstverlening en overige dienstverlening.
- De nog te ontvangen facturen betreffen de geraamde kosten van de accountant voor de controle over 2024, en te betalen gelden uit hoofde van afgesloten overeenkomsten.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

De Rekenkamer heeft een huurovereenkomst inzake de kantooruimte gelegen aan Teleportboulevard 110 te Amsterdam. De huurprijs bedraagt ultimo 2024 circa € 11.000 per maand. Dit bedrag is inclusief energie-, service-, schoonmaak- en beveiligingskosten en de huur van parkeerplaatsen. De huidige huurovereenkomst loopt tot en met 31 juli 2025. De Rekenkamer heeft de huurovereenkomst verlengd met een periode van vijf jaar. Ultimo 2024 bedroeg de huurverplichting tot 1 augustus 2030 in totaal € 867.000.

III. Overige gegevens

1. Bestemming van het programmaresultaat

Het programmaresultaat is nihil en wordt dus niet bestemd.

2. Rechtmatigheidsverklaring

De bestuurder-directeur van de Randstedelijke Rekenkamer is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de tolerantiegrenzen voor fouten (1%) en onzekerheden (3%) die in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) voorgeschreven zijn.

Martin Santhagens
Bestuurder-directeur

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Randstedelijke Rekenkamer

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de Randstedelijke Rekenkamer te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Randstedelijke Rekenkamer op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de programmarekening over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Randstedelijke Rekenkamer zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en artikel 217 lid 3 onder d Provinciewet.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het gemeenschappelijk orgaan in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het gemeenschappelijk orgaan te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het gemeenschappelijk orgaan haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, Besluit accountantscontrole decentrale overheden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het gemeenschappelijk orgaan;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen, inclusief de financiële rechtmatigheid daarvan.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alphen aan den Rijn, 16 april 2025

Grant Thornton Accountants en Adviseurs B.V.